

בש"פ 6683/14 - מדינת ישראל נגד מאיר פינטו

בבית המשפט העליון
בש"פ 6683/14

לפני: כבוד השופט י' דנציגר

המבקשת: מדינת ישראל

נ ג ד

המשיב: מאיר פינטו

בקשה להארכת מעצר מעבר לתשעה חודשים לפי
סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה -
מעצרים), התשנ"ו-1996

תאריך הישיבה: כ"ה בתשרי התשע"ה (19.10.2014)

בשם המבקשת: עו"ד עודד קלר

בשם המשיב: עו"ד ירון ברזילי

החלטה

לפני בקשה להארכת מעצרו של המשיב מעבר לתשעה חודשים, בהתאם לסעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים), ב-90 ימים נוספים החל מיום 22.10.2014 או עד למתן פסק דין בת"פ 43664-01-14 בבית משפט השלום ברחובות, לפי המוקדם מביניהם.

העובדות על פי כתב האישום המתוקן

1. כתב האישום, שהוגש לבית משפט השלום ברחובות ביום 22.1.2014, מייחס למשיב עבירה של סחר בסם מסוכן, לפי סעיפים 13 ו-19א בפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973 (להלן: הפקודה). על פי האמור בכתב האישום, ביום 2.10.2013 בשעה 13:10 לערך נפגש המשיב בעיר יבנה עם נ', סוכן משטרת סמוי אשר פעל

באותה עת במטרה לרכוש סמים מסוכנים מסוחרי סמים (להלן: הסוכן). במהלך הפגישה הציע המשיב לסוכן לקנות ק"ג סם מסוכן מסוג קוקאין. הסוכן מסר כי הוא צריך רק 50 גרם מהסם האמור, והשניים סיכמו על תמורה של 400 ש"ח לגרם. בהמשך לאמור לעיל, ביום 3.10.2013 בשעה 15:20 או בסמוך לכך, בעיר יבנה, לאחר שהמשיב מסר לסוכן כי נותרו ברשותו רק 20 גרם סם מסוכן מסוג קוקאין, מכר המשיב 19.35 גרם נטו של סם מסוכן מסוג קוקאין לסוכן וקיבל תמורתם 8,000 ש"ח. במעשיו המתוארים סחר המשיב בסם מסוכן מסוג קוקאין.

תמצית הליכי המעצר

2. בד בבד עם הגשת כתב האישום הגישה המבקשת בקשה לעצור את המשיב עד תום ההליכים. בבקשה נטען כי קיימות ראיות לכאורה לכך שהמשיב ביצע את המעשים המיוחסים לו בכתב האישום, ובין היתר: עדות הסוכן, עימות שנערך בין הסוכן למשיב, האזנות סתר לשיחות והקלטות של המפגשים בין המשיב לסוכן. בנוסף נטען כי בנסיבות העניין - לנוכח המעשים המיוחסים למשיב בכתב האישום; לנוכח עברו הפלילי, שכולל עשר הרשעות קודמות, חמש מתוכן בגין עבירות על פקודת הסמים; ולנוכח העובדה כי המשיב ביצע את המעשים המיוחסים לו בכתב האישום פחות מחודשיים לאחר שחרורו ממאסר ממושך בן 42 חודשים אותו ריצה בגין עבירות סחר בסם מסוכן מסוג קוקאין והחזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית - קמה חזקה כי קיים יסוד סביר לחשש שהמשיב יסכן את בטחון הציבור אם ישוחרר, לפי סעיף 21(א)(1)(ג)(3) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים). בנוסף נטען כי נגד המשיב קמה עילת מעצר נוספת מכוח סעיף 21(א)(1)(א) לחוק המעצרים, שכן קיים יסוד סביר לחשש כי אם ישוחרר ינסה לשבש הליכי משפט ולהתחמק מהדין לנוכח מעשיו. לבסוף צוין כי נגד המשיב תלוי ועומד עונש מאסר על תנאי למשך 24 חודשים, בין היתר בגין כל עבירת סמים מסוג פשע.

3. ביום 12.2.2014 הסכים ב"כ המשיב לקיומן של ראיות לכאורה, אולם טען לקיומה של חולשה בהן. בית המשפט קבע כי קיימות ראיות לכאורה להוכחת אשמת המשיב והורה על מעצרו עד תום ההליכים, בציינו כי למשיב 11 הרשעות קודמות, בין היתר בתחום הסמים, כשהרשעתו האחרונה היא מחודש מרץ 2011 בעבירות סמים ובגינה נדון ל-42 חודשי מאסר בפועל ולמאסר על תנאי.

קצב התקדמות התיק העיקרי

4. ביום 22.1.2014 בוצעה הקראה פורמלית, אך ב"כ המשיב ביקש להשיב לכתב האישום במועד אחר. דיונים שנקבעו להמשך חודש ינואר 2014 ולחודש פברואר נדחו לבקשת ב"כ המשיב. גם דיון שנקבע לתחילת חודש מרץ 2014 נדחה לבקשת ב"כ המשיב, לנוכח פגישת הידברות בין הצדדים שנקבעה כשבוע לאחר מכן. בית המשפט קבע דיון לקראת סוף חודש מרץ 2014, אך גם מועד דיון זה נדחה לבקשת ב"כ המשיב, בהסכמת המבקשת, למועד נדחה לאחר חג הפסח, וזאת לנוכח הודעת המבקשת כי קיימים חומרי חקירה נוספים. לפיכך נקבע מועד נוסף ליום 27.4.2014.

5. ביום 8.4.2014 הגיש ב"כ המשיב בקשה דחופה לקבלת חומר חקירה לפי סעיף 74 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 (להלן: החסד"פ). ב"כ המשיב טען כי המבקשת לא ביקשה ארכה להוצאת תעודות חיסיון; כי לא הומצאה לו כל פרפרזה אודות המידע; וכי המענה לכתב האישום קבוע ליום 27.4.2014, כשלושה חודשים לאחר הגשת כתב האישום. המבקשת טענה בתגובתה כי עקב טעות ועקב היותו של התיק דנן חלק מפרשה

רחבת היקף לא הוגשה בקשת ארכה להוצאת תעודת חיסיון, וכי היא עושה מאמץ על מנת שתעודת החיסיון תתקבל עוד לפני חג הפסח. ביום 27.4.2014 הודיע ב"כ המשיב כי תעודת החיסיון התקבלה, ולכן הוא לא יעמוד על בקשתו לקבלת חומרי חקירה, אך ביקש דחייה משמעותית כדי לעבור על חומר החקירה שצפוי להתקבל מהמבקשת. ב"כ המבקשת ציין כי המשיב עצור מחודש ינואר וביקש לשריין מועדים לשמיעת ההוכחות על מנת למנוע דחיות נוספות. בית המשפט קבע את הדיון ליום 1.6.2014.

6. ביום 21.5.2014 הגיש ב"כ המשיב עתירה לגילוי ראיה, בהתאם לסעיף 45 לפקודת הראיות, ובקשה לקיום דיון במעמד צד אחד. בדיון שהתקיים ביום 1.6.2014 הודיע ב"כ המשיב כי חומרי החקירה שביקש טרם התקבלו וכי לא יוכל להשיב לכתב האישום לפני קבלת החומרים. המבקשת ביקשה לקבוע מועד קרוב לדיון בעתירה לגילוי הראיה, וכן מועד קרוב למתן תשובה לכתב האישום ולקביעת ישיבות לשמיעת הוכחות. בית המשפט קבע דיון בעתירה ליום 26.6.2014 ודיון בתיק העיקרי ליום 6.7.2014.

7. ביום 26.6.2014 התקיים דיון בעתירה לגילוי ראיה. ביום 29.6.2014 הגיש ב"כ המשיב בקשה לפי סעיף 108 לחסד"פ, בין היתר לקבלת פלט שיחות הטלפון של סוכן משטרתי מסוים ולקבלת מזכר/זכ"ד משטרתי על זימון ופגישת המשיב ביחידת להב 433. המבקשת הגישה תגובה לבקשה זו ביום 2.7.2014 וציינה כי היא תעביר את פלט השיחות המבוקש לב"כ המשיב, אך העירה כי המשיב יכול לפנות בעצמו לחברת התקשורת ולקבל ממנה את הפלט בתור לקוח שלה. אשר לבקשה בעניין המזכר/זכ"ד, השיבה המבקשת כי ככל שהדבר קיים, הרי מדובר בפגישה שבה השתתף המשיב ומשכך כל הפרטים המבוקשים מצויים בידיעתו, וכי מעבר לכך אין לה נתונים נוספים. ביום 2.7.2014 דחה בית המשפט את העתירה לגילוי ראיה, אך נימוקי הדחייה ניתנו רק ביום 5.8.2014 על מנת שלא לעכב את שמיעת ההליך העיקרי.

8. בדיון שהתקיים ביום 6.7.2014 הודיע ב"כ המשיב כי טרם קיבל את חומר החקירה המלא. בית המשפט קבע דיון לעדכון בנקודה זו ליום 7.8.2014 והורה למבקשת להעביר לידי ב"כ המשיב כל חומר חקירה שיש בידיה עד למועד זה. ביום 7.8.2014 התקיים דיון בבקשת ב"כ המשיב. בית המשפט הורה לב"כ המשיב להבהיר במסמך שיוגש לבית המשפט את טענותיו באשר לפגישה שהתקיימה ביחידת להב 433 במשטרה וכי לאחר קבלת ההבהרה תידרש המבקשת לבדוק את הדברים ולבדוק האם קיים תיעוד כלשהו לגבי פגישה כזו. בית המשפט קבע ישיבת תזכורת ליום 7.9.2014, במסגרתה הורה למבקשת להשלים את העברת חומרי החקירה וקבע ישיבת תזכורת נוספת ליום 21.9.2014. ביום 9.9.2014 קבע בית המשפט כי בטרם תינתן החלטתו הסופית בעניין הבקשות לעיון בחומרי חקירה, יועברו לבית המשפט מספרי הטלפון שבהם עשו המשיב ואדם נוסף שימוש בתקופה הרלוונטית. עוד באותו היום העבירה המבקשת לבית המשפט את מספרי הטלפון המבוקשים. בישיבת התזכורת מיום 21.9.2014 ביקש ב"כ המשיב מבית המשפט להורות למבקשת להעביר את החומרים. ב"כ המבקשת ציין כי החומר היחיד שטרם הועבר עומד לרשות ההגנה לצילום, וכן ביקש לשריין מועדים להוכחות. ב"כ המשיב טען כי חומר החקירה המדובר הוא "מהפכני" מבחינת התיק, וכי לא בכדי המשטרה אינה מעבירה לו אותו. ב"כ המשיב טען כי רק כשהחומר יתקבל הוא יוכל לטעון את הטענה העיקרית, אשר תיטען עוד לפני המענה לכתב האישום. בתגובה הודיע ב"כ המבקשת כי המבקשת תעביר את הפרט שהתחייבה להעביר. בית המשפט הביע מורת רוחו מחוסר ההתקדמות בתיק וקבע, בתיאום עם הצדדים, מועד דיון ליום 5.10.2014 לצורך מתן מענה לכתב האישום, והורה כי עד למועד זה יועבר החומר הנדרש.

9. ביום 5.10.2014 התקיים דיון בבקשה לפי סעיף 74 לחסד"פ. ב"כ המבקשת הודיע כי הוא ערוך לקיים את הדיון, ואולם ב"כ המשיב ביקש לדחות את הדיון למועד קרוב. לפיכך נדחה מועד הדיון ליום 19.10.2014.

10. מכאן הבקשה דנן, להארכת מעצרו של המשיב מעבר לתשעה חודשים, בהתאם לסעיף 62 לחוק המעצרים.

תמצית נימוקי הבקשה

11. בבקשתה דנן טוענת המבקשת - באמצעות בא-כוחה, עו"ד עודד קלר - כי מסוכנותו של המשיב נלמדת מהעבירה המיוחסת לו ומנסיבות ביצועה; מעברו הפלילי, שכולל 11 הרשעות, ובהן שש הרשעות בגין עבירות סמים; ומהעובדה שהעבירה המיוחסת למשיב במקרה דנן בוצעה פחות מחודשיים לאחר שחרורו ממאסר ממושך בן 42 חודשים שהוטל עליו בגין עבירות סחר בסם מסוכן מסוג קוקאין. המבקשת מציינת בנוסף כי נגד המשיב תלוי ועומד עונש מאסר על תנאי למשך 24 חודשים בין היתר בגין כל עבירת סמים מסוג פשע.

12. המבקשת מציינת כי היא מודעת לכך שמשפטו של המשיב טרם החל, תחילה לנוכח בקשות הדחיה שהגיש ב"כ המשיב, ובהמשך לנוכח הגשת בקשות שונות לקבלת חומרי חקירה והגשת עתירה לגילוי ראיה, אשר דחו את המענה לכתב האישום. עם זאת, צוין כי כעת קבועים ארבעה מועדים קרובים שמיועדים לניהול הוכחות בתיק - לימים 6.11.2014, 13.11.2014, 20.11.2014 ו-23.11.2014 - וכי כל המועדים מצויים במסגרת הארכת המעצר המבוקשת. עוד נטען כי להערכת המבקשת ניתן יהיה לסיים את פרשת התביעה במסגרת ארבעת המועדים הללו. לבסוף מפנה המבקשת להחלטת השופט י' עמית בבש"פ 120/10 פלוני נ' מדינת ישראל (24.2.2010), שבה צוין כי יש להישמר מפני "בזבז" פרק הזמן שנקבע בחוק לסיום משפטו של נאשם בפלילים (תשעה חודשים) על הליכים נלווים להליך העיקרי, כגון הליך לקבלת חומרי חקירה לפי סעיף 74 לחסד"פ או עתירה לגילוי ראיה וכיו"ב, וכי ככל הניתן רצוי לקדם הליכים אלו במקביל להליך העיקרי.

תמצית תגובת המשיב

13. המשיב טוען - באמצעות בא-כוחו, עו"ד ירון ברזילי - כי אין מקום להאריך את מעצרו וכי יש להורות על שחרורו המידי ממעצר. נטען כי אין להתעלם מכך שחלפו תשעה חודשים ממועד הגשת כתב האישום מבלי שהתקיים ולו מועד הוכחות אחד עד עתה, וכי הדבר נבע רק מהתנהלות המבקשת ולא מהתנהלות ההגנה. עוד נטען כי לא מדובר בכתב אישום מורכב או ב"מגה תיק" ולא ייתכן שבית המשפט יאשר את המשך מעצרו של המשיב לאחר תשעה חודשים בנסיבות אלה. נטען כי התנהלות ההגנה בתיק זה הייתה מקצועית וכל בקשותיה היו בקשות לגיטימיות הנוגעות לחומר החקירה בתיק, ומשכך לא ניתן "להאשימה" בעיכוב הבלתי סביר בניהול התיק העיקרי ובהימשכות מעצרו של המשיב בתיק זה. לצד האמור לעיל, בא-כוח המשיב הדגיש מספר פעמים בטעונו לפני כי הוא אינו מטיל כל דופי בהתנהלות המבקשת במקרה דנן, אך לטענתו לא ניתן להתעלם מהתוצאה הקשה, לפיה המשיב יושב במעצר תשעה חודשים מבלי שהתיק הגיע לשלב ההוכחות.

14. לגופו של עניין, נטען כי בכוונת ההגנה להראות במסגרת ההליך העיקרי כי המשיב כלל לא ביצע את העסקה המיוחסת לו וכי נפלו ליקויים ופגמים מהותיים בפעולותיו של הסוכן. עוד נטען כי בשים לב למועדי ההוכחות הקרובים הקבועים בתיק, אין סיכוי כי ההליך יסתיים במהלך פרק הזמן המבוקש כעת להארכת מעצרו של המשיב (דהיינו, ב-90 הימים הקרובים), ומשכך אין הצדקה להמשך החזקתו במעצר. ועוד נטען כי בשים לב לעבירה נשוא כתב האישום בתיק זה לא קיימת עילת השיבוש הנטענת על ידי המבקשת. לבסוף הפנה בא-כוח המשיב להחלטת השופט (כתארו אז) א' גרוניס בבש"פ 9467/11 מדינת ישראל נ' חג'ג' (28.12.2011) (להלן: עניין חג'ג'), שבמסגרתה נקבע כי כשמתבקשת

הארכת מעצר מעבר לתשעה חודשים מבלי שהתקיימה ולו ישיבת הוכחות אחת, הרי שיש מקום להאריך את המעצר ובמקביל להורות על עריכת תסקיר שירות מבחן לבחינת האפשרות לשחרר את הנאשמים לחלופת מעצר. בא-כוח המשיב הסתמך על ההחלטה בעניין חג'ג' כפתרון אפשרי גם בתיק זה, ואף הדגיש כי העבירות שיוחסו לנאשמים בעניין חג'ג' היו חמורות פי כמה וכמה מהעבירה המיוחסת למשיב בתיק זה (ובהתאם לכך גם עילות המעצר באותו עניין היו מובהקות יותר מאשר בעניין שלפני), ומשכך טען כי יש מקום לשחרר את המשיב מיידית אף מבלי לערוך תסקיר שירות מבחן.

דין והכרעה

15. לאחר שעיינתי בנימוקי הבקשה ושמעתי את טענות הצדדים בדיון שנערך לפני, הגעתי לכלל מסקנה כי יש לקבל באופן חלקי את הבקשה ולהורות על הארכת מעצרו של המשיב ב-60 ימים נוספים, ובמקביל להורות על הגשת תסקיר שירות מבחן לבחינת האפשרות לשחרר המשיב לחלופת מעצר.

16. כידוע, הכלל הנקוט בשיטתנו הינו כי נאשם המצוי במעצר ישוחרר בחלוף תשעה חודשים מיום הגשת כתב האישום נגדו אם טרם הסתיים ההליך המשפטי בעניינו. עם זאת, כמו לכלל גם לכלל זה יש חריג, הקבוע בסעיף 62 לחוק המעצרים, המסמיך את בית משפט זה להאריך את מעצרו של נאשם מעבר לתשעה חודשים לפרק זמן של 90 יום בכל פעם. בבואו של בית משפט זה לשקול אם להאריך מעצרו של נאשם על פי סעיף 62 לחוק המעצרים, עליו לערוך איזון בין הפגיעה המתמשכת בחירות הנאשם לבין הצורך בשמירה על שלום הציבור ובניהול תקין של הליכי המשפט. אמות המידה שנקבעו בבית משפט זה להארכת מעצרו של נאשם מעבר לתשעה חודשים מביאות בחשבון, בין היתר: את הימשכות מעצרו, את מידת המסוכנות הנשקפת ממנו, את עברו הפלילי, את חומרת המעשים המיוחסים לו, את החשש מפני שיבוש הליכי המשפט ואת קצב התקדמות ההליך העיקרי [ראו למשל: בש"פ 3468/13 מדינת ישראל נ' טראוב (19.5.2013), פסקה 10 והאסמכתאות המוזכרות שם; בש"פ 6699/14 מדינת ישראל נ' בן לולו (12.10.2014)].

17. יש להודות כי מעיון בבקשה ומשמיעת טענות הצדדים בדיון לפני מתעוררת תחושה לא נוחה באשר להתקדמות ההליך העיקרי בתיק זה. מבלי להיכנס לשאלה על מי מהצדדים - ההגנה או התביעה - מוטלת האחריות לכך שבנקודת זמן זו, בחלוף תשעה חודשים ממועד הגשת כתב האישום ומעצרו של המשיב, טרם החל ההליך העיקרי וטרם התקיימה ולו ישיבת הוכחות אחת, הרי שלא יכול להיות חולק כי מדובר בתוצאה בלתי רצויה בעליל. השופט (כתארו אז) א' גרוניס ציין בעניין חג'ג' כי "העובדה שחלפו כתשעה חודשים מיום המעצר בלא שהוחל בשמיעת הראיות מצדיקה, בעיניי, בחינה של האפשרות לשחרר את המשיבים לחלופת מעצר. זאת, אפילו נבע עיקר העיכוב עד עתה מקשיים בהסדרת ייצוגם של המשיבים (לטענת המשיבים, העיכוב נבע אף מאי-העברת מלוא חומר החקירה לידי באי-כוחם)". דברים אלו מקובלים עלי במלואם והם יפים אף לעניין דנן. יתרה מכך, מקובלת עלי טענת בא-כוח המשיב כי העבירות שיוחסו לנאשמים בעניין חג'ג' היו חמורות מהעבירה המיוחסת למשיב בתיק זה, וכפועל יוצא גם המסוכנות הלכאורית שנשקפה מהנאשמים שם והחשש משיבוש הליכי משפט היו גבוהים מאלו שקיימים כאן, ולכן לכל הפחות יש הצדקה לנקוט במתווה דומה לזו שננקט שם גם בתיק כאן. לפיכך סבורני כי יש מקום לקבל את הבקשה באופן חלקי ולהאריך את מעצרו של המשיב ב-60 ימים נוספים, ובמקביל להורות על עריכת תסקיר שירות מבחן על מנת לבחון את האפשרות לשחרר את המשיב לחלופת מעצר.

18. אשר על כן, הבקשה מתקבלת באופן חלקי כדלקמן: ראשית, מעצרו של המשיב יוארך ב-60 ימים החל מיום 22.10.2014; שנית, שירות המבחן יערוך תסקיר בעניינו של המשיב לא יאוחר מיום 23.11.2014. שלישית, בסמוך ככל הניתן לאחר קבלת תסקיר שירות המבחן יקיים בית המשפט קמא דיון בעניינו של המשיב, על מנת לבחון האם ישנה אפשרות לשחררו את המשיב לחלופת מעצר, לרבות הכפפת השחרור לחלופת מעצר לתנאים כאלה ואחרים. למען הסר ספק יובהר כי אין בהחלטתי זו כדי לקבוע מסמרות לעניין עצם האפשרות לשחרור המשיב לחלופת מעצר, ובית משפט קמא יכריע בעניין לפי מיטב שיקול דעתו.

ניתנה היום, כ"ו בתשרי תשע"ה (20.10.2014).

שׁוֹפֵט
